

Pýthagorás a pýthagorovci

Pýthagorás

Matematik, astronom a filozof se narodil na ostrově Samos a žil v období mezi rokem 580 a 500 př.n.l. Po dlouhém putování navštívil i Egypt a Orient, založil náboženský řád v Krotónu. Znamé jsou jeho **matematické poučky**, ve kterých je obsah čtverce nad přeponou u pravoúhlého trojúhelníka roven součtu obsahů čtverců nad oběma odvěsnami (*Pýthagorova věta*).

Rovněž poznatek, že součet úhlů trojúhelníka je roven dvěma pravým, pochází od něho.

Svou nauku o číslech postavil do středu své filozofie. Byl první, kdo použil slovo „filozofie“ v dnešním slova smyslu. Připadalo mu troufalé nazývat se „*sofos*“ (mudrc), jak bylo v té době běžné. Začal se nazývat „*filosofos*“, přítelem či milovníkem moudrosti.

V číslech spatřuje podstatu světa. Každé z čísel od 1 do 10 má zvláštní moc a význam. Byl první, kdo nazval svět „*kosmem*“.

Harmonie světa spočívá v tom, že je v něm vše uspořádáno dle číselných vztahů. Především v hudbě nalézá Pýthagorás za harmonickým souzvukem tónů číselné vztahy.

Hudební harmonii nalézá i ve stavbě celého vesmíru. Tak, jako pohybující se tělesa vydávají zvuk, jež závisí na velikosti tělesa a rychlosti, tak rovněž vesmírná tělesa, když probíhají svou dráhou, vyvolávají tzv. „hudbu sfér“. Pýthagorás na rozdíl od Míleťanů nehledá tajemství v nějaké pralátce nýbrž v „prazákonu“, v neměnných číselných vztazích mezi jednotlivými součástmi světa.

S naukou o číslech Pýthagorás spojuje náboženské a mytické ideje, zvláště víru ve stěhování duší. Jeho etika se vyznačovala, po vzoru etiky indické, přísnou disciplínou a střídmostí.

S tím souvisí, stejně jako v Indii, zákaz zabít zvíře a požívat maso. Jelikož cílem života je vysvobodit duši čistotou a zbožností z koloběhu nových zrození.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pracovní list byl vytvořen v rámci projektu
"Nová cesta za poznáním", reg. č.
CZ.1.07/1.5.00/34.0034, za finanční podpory
Evropského sociálního fondu a rozpočtu ČR.

Uvedená práce (dílo) podléhá licenci Creative Commons
Uvedte autora-Neužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko

Pýthagorovci

Řád, který Pýthagorás založil, se vyznačoval přísnými pravidly chování, jež v sobě zahrnovala přísnou zdrženlivost, skromnost, bezpodmínečnou poslušnost a mlčenlivost. Řád přijímal i ženy, které byly vzdělány ve filozofii, literatuře, ale i v běžných ženských domácích dovednostech. Tyto „pythagorejské ženy“ byly považovány za nejvyšší typ ženství v Řecku.

Vedle filozofie se řád zabýval i hudbou, lékařstvím, gymnastikou. Panovala zde silná autorita

Pýthagora a všechny **objevy učiněné v řádu byly přičítány jemu.**

Později byl řád, pro jeho aristokratické zaměření, jež se snažil uplatnit v politice, rozprášen.

Údajně přitom zahynul i sám Pýthagorás. Podle jiných zdrojů uprchl z města a zemřel ve vysokém věku v Metapontu.

Historicky zůstává pythagorejský spolek významný jako pozoruhodný pokus uskutečnit filozofické myšlenky v praxi. Sám Mistr nezanechal ani řádku, ale zánikem řádu vliv jeho učení neskončil. V prvních stoletích našeho letopočtu vzkvétala škola novopýthagorovců, která na Pýthagora navazovala.

Literatura:

Störig,H.J. Malé dějiny filozofie vydalo nakladatelství Zvon Praha 1991, ISBN 80-7113-041-9

